

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe:

Kortárs építészettörténet

Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége:

Hartmann Gergely

hartmann.gergely@g.mome.hu

Kód: B-AE-201-2C	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ESBA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter):	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 2 (heti 24) Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):

A kurzust B-AE-201 Történeti stúdiumok/1 előadással együtt kell felvenni, azoknak a hallgatóknak, akiknek az új tanterv szerint szükséges. A 129-20-02 kód azoknak szól, akik a régi tanterv szerint nem teljesítették a műleírás tantárgyat, csak a régi Kronológikus művészettörténetet.

A kurzus célja és alapelvei:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók a történeti stúdiumok elméleti előadássorozata mellett kifejezetten az építészet témájában elmélyedjenek további témákban és gyakorlati tudást szerezzenek az építészeti alkotások elemzésének, kritikájának főbb módszereiben. A kurzus egyúttal az építészeti alkotások önálló befogadásához, értelmezéséhez, adott esetben történeti kutatómunkához is megadja a szükséges alapismereteket. Ehhez kiemelt eszközünk az építészeti alkotások befogadásának és megértésének tapasztalati útja. Fontos cél, hogy mindezt kritikai-elemző attitűddel közelítsék meg a kurzus résztvevői. A félév során sorra kerülő, részletesen elemzett példák az egyes építészettörténeti korszakokra és a kortárs tendenciákra jellemző építészeti szemléletmódokkal összefüggő speciális műelemzési szempontokra is rámutatnak.

Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. A határidőre való leadás kötelező, mivel az óra keretében adott esetben elemezzük az írásművet. Az írásművel a hallgató bizonyítja, hogy elsajátította az építészeti alkotásokról való beszédmód, írás nyelvezetét. A folyamatos konzultációk során a fogalmi bizonytalanságok tisztázása is feladat, itt nem a kezdeti jártasság, hanem a *fejlődés* értékelése a szempont. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):**Tudás:**

1. Tájékozott a művészet-, építészet- és designtörténet és -elmélet főbb módszereit és elméleteit illetően.
2. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól. Képesség:
 1. Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra.
 2. Értékeli a design- és művészeti koncepciókat.

Attitűd:

1. Kritikai érzékkel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.

Autonómia és felelősségvállalás:

1. Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

Többek között: Építészettörténet vázlatos áttekintése kronologikus vagy tematikus alapon. Egy-egy épület, épületegyüttes helyszíni bejárása, elemzése, a tapasztalatok csoportos megosztása. Épületek befogadásának, értelmezésének módja kutatás és közvetlen tapasztalat (bejárás, élmény) alapján. Kortárs problémák tárgyalása, amelyek az épített örökség mai helyzetét érintik, fókuszálva az újrekonstrukciókra, a 20. századi épített örökség védelmére és pusztulására. A hazai és nemzetközi építészeti nyilvánosság története, röviden az építészeti kritikáról.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A félévben 12 kontaktórára kerül sor. Tervezett tematika:

1	Bemutakozás, az építészettörténet rövid áttekintése, tematikus feladattal
2	Hogyan fogadjuk be az épületeket? Helyszíni épületbejárás a MOME Campuson
3	Helyszíni épületbejárás (pl. Pasaréti templom) 1. feladat (esszé) kiadása.
4	Mi az a historiográfia?
5	Kortárs építészettörténet 1.: A modernizmus kezdetei (magyar modern, Bauhaus, CIAM)
6	Esszé megbeszélése, kiadása továbbdolgozásra, vagy új téma kiadása
7	Kortárs építészettörténet 2.: Pannonhalma és hatása a kortárs templomépítészetben
8	Kortárs építészettörténet 3.: Budai Vár története és az (új)rekonstrukciók kérdései
9	Kortárs építészettörténet 4.: Fejezetek a 20. század városépítészetéből
10	Kortárs építészettörténet 5.: Modern és posztmodern
11	2. esszé értékelése
12	Záróalkalom, esetleg helyszíni épületbejárás

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.

A tanulás környezete:

tanterem és külső helyszín

Értékelés:**Teljesítendő követelmények:**

Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. A határidőre való leadás kötelező, mivel az óra keretében adott esetben elemezzük az írásművet. Az írásművel a hallgató bizonyítja, hogy elsajátította az építészeti alkotásokról való beszédmód, írás nyelvezetét. A folyamatos konzultációk során a fogalmi bizonytalanságok tisztázása is feladat, itt nem a kezdeti jártasság, hanem a *fejlődés* értékelése a szempont. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.

Értékelés módja:**Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben):**

Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. A határidőre való leadás kötelező, mivel az óra keretében adott esetben elemezzük az írásművet. Az írásművel a hallgató bizonyítja, hogy elsajátította az építészeti alkotásokról való beszédmód, írás nyelvezetét. A folyamatos konzultációk során a fogalmi bizonytalanságok tisztázása is feladat, itt nem a kezdeti jártasság, hanem a *fejlődés* értékelése a szempont. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.

Az érdemjegy kiszámítása

Órai aktív jelenlét: 25%, félévközi leadandó, első mérföldkő: 30%, félévközi leadandó, második mérföldkő: 40%.

A három közül bármelyik rész elégtelenül teljesül, nem adható érdemjegy.

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak.

Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a szemináriumi jegy 60%-os és az előadásra kapott jegy 40%-os átlagolásával történik.

Alapvető építészettörténeti irodalom:

- Szentkirályi Zoltán, Détsy Mihály: Az építészet rövid története. Terc, Budapest, 2013.
- Jöckle, Clemens–Kerstjens, Christopher: Építészeti stílusok az ókortól napjainkig. Terc, Budapest, 2001.
- Höcker, Christoph: Építészet. Kossuth Kiadó, Budapest, 2003.
- Nikolaus Pevsner: Az európai építészet története. Corvina, Budapest, 1974.

- Wilfried Koch: Az európai építőművészet az ókortól napjainkig. Magyar Könyvklub, Budapest, 1997.
- Kostof, Spiro: A History of Architecture. Oxford University Press, 1995.
- Watkin, David: A History of Western Architecture. Laurence King Publishing, 2000.
- Cragoe, Carol Davidson: Hogyan értelmezzük az épületeket? Scolar, Budapest, 2009.
- Gerő László: Építészeti Stílusok. Többféle kiadás
- Bonta János: Modern Építészet 1911–2000. Terc, Budapest, 2002.
- Sisa József, Dora Wiebenson (szerk.): Magyarország építészetének története. Vince Kiadó, Budapest, 1998

Tematikus, magyarul elérhető irodalom (kronológikus sorrendben):

- Jantzen, Hans: A francia gótikus székesegyházak. Corvina, Budapest, 1989.
- Duby, George: A katedrálisok kora. Gondolat, Budapest, 1984.
- Wittkower, Rudolf: A humanizmus korának építészeti elvei. Gondolat, Budapest, 1986.
- Hajnóczi Gábor: Andrea Palladio. Corvina, Budapest, 1979.
- Szentkirályi Zoltán: Válogatott építészettörténeti és elméleti tanulmányok. (szerk.: Marótzky Katalin), Budapest, Terc, 2006.
- Wagner, Otto: Írások, tervek, épületek. (szerk.: Kerékgyártó Béla). Terc, Budapest, 2012.
- Loos, Adolf: Ornament és nevelés. (szerk.: Kerékgyártó Béla). Terc, Budapest, 2004.
- Le Corbusier: Új építészet felé. Corvina, Budapest, 1981.
- Mumford, Lewis: A város a történelemben. Gondolat, Budapest, 1985.
- Gropius, Walter: Apolló a demokráciában. Corvina, Budapest, 1981.
- Venturi, Robert: Összetettség és ellentmondás az építészetben. Corvina, Budapest, 1986.
- Kerékgyártó Béla: A mérhető és mérhetetlen – Építészeti írások a huszadik századból. Typotex, Budapest, 2004.
- Meggyesi Tamás: A 20. század urbanisztikájának útvesztői. Terc, Budapest, 2005.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- ***nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,***
- ***felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,***
- ***más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,***
- ***teljes felmentés adható.***

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

E-mail-es egyeztetés alapján.

